

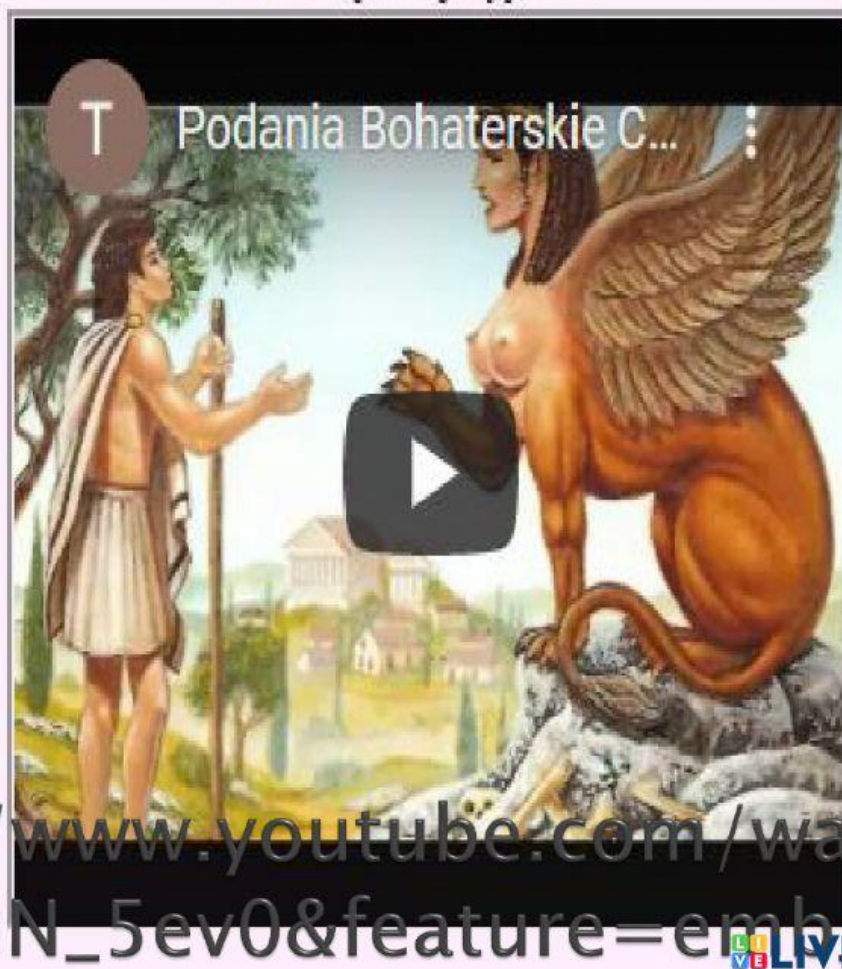
Lekcja 11

Temat: Mit o rodzie Labdakidów

Otwórz podręcznik na stronie 58 i zapoznaj się z mitem o rodzie Labdakidów.

Później obejrzyj film:

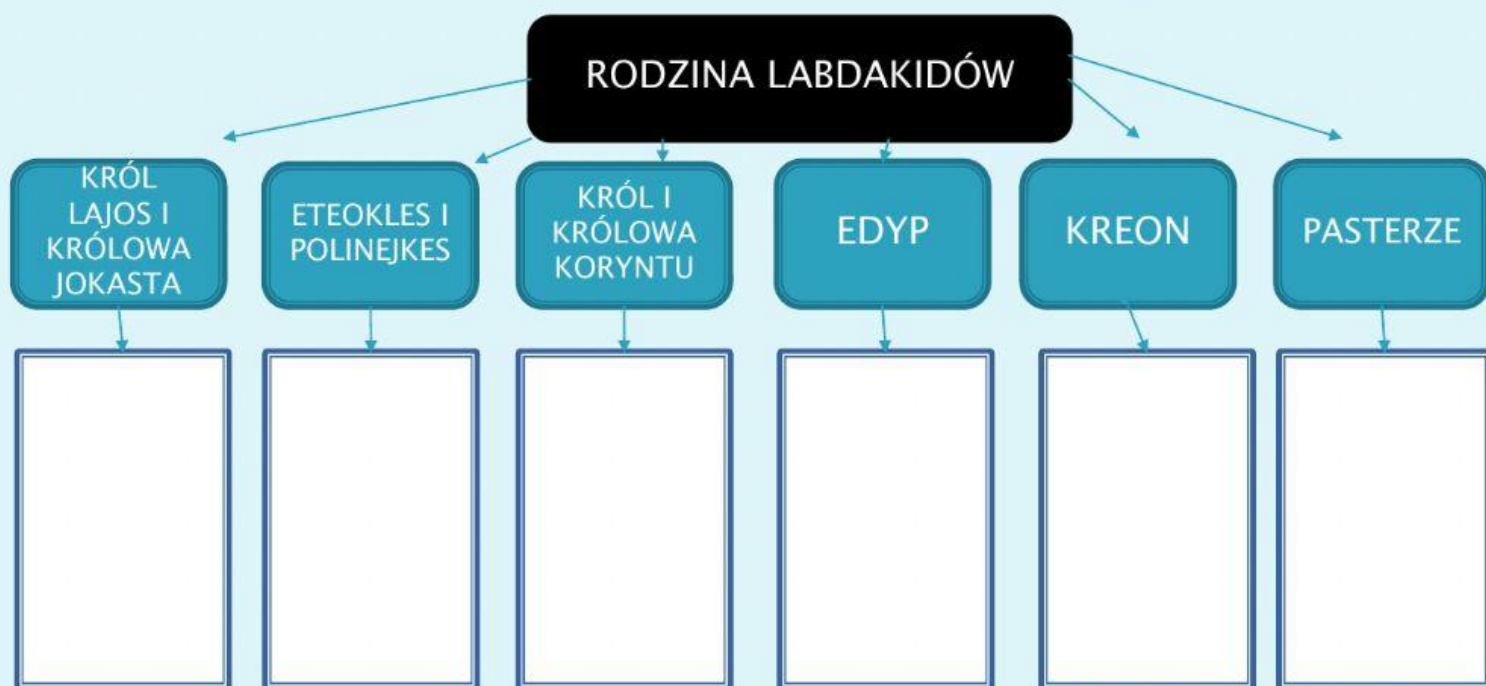

https://www.youtube.com/watch?v=nDv_nN_5ev0&feature=emb_logo

► **Uporządkuj Chronologicznie wydarzenia przedstawione w micie o rodzie Labdakidów, wpisując odpowiednie numery:**

- .....) Poślubienie własnej matki i objęcie tronu tebańskiego.
- .....) Dzieciństwo Edypa w Koryncie.
- .....) Przepowiednia dla Lajosa.
- .....) Narodziny Edypa.
- .....) Podjęcie decyzji o pozbyciu się dziecka.
- .....) Ucieczka Edypa z Koryntu.
- .....) Nieświadome zabicie ojca.
- .....) Przepowiednia wyroczni delfickiej dla Edypa.
- .....) Ocalenie noworodka przez pasterza.
- .....) Rozwiązanie zagadki Sfinksa w Tebach.
- .....) Narodziny dzieci Edypa i Jokasty
- .....) Odkrycie prawdy przez Tyrezjasza
- .....) Samobójstwo Jokasty
- .....) Bratobójcza walka między Eteoklesem i Polinikiem
- .....) Edyp oślepia się i opuszcza Teby

- ▶ Każdy z członków rodziny Labdakidów ma swój udział w tragicznej historii rodu. Decyzje i uczynki poszczególnych bohaterów mitu zbliżają ród do upadku. Zapisz przy postaciach umieszczonych na schemacie ich winy:

Ważne pojęcia:

- ▶ **tragizm** - nieuchronne zmierzanie bohatera do katastrofy z powodu okoliczności narzuconych człowiekowi z zewnątrz: wystąpienia nierozwiązywalnego konfliktu między równorzędnymi racjami bądź też działania fatum
- ▶ **fatum** - bezsilność człowieka wobec przeznaczenia, podporządkowanie ludzkiego losu siłom wyższym.
- ▶ **ironia tragiczna** - próba ucieczki człowieka przed przeznaczeniem, która paradoksalnie przyspiesza spełnienie się wyroków losu.
- ▶ **hamartia** - wina tragiczna, nieszczęsne zbłądzenie, nieświadome popełnienie zbrodni.
- ▶ **hybris** - ludzka pycha wynikająca z naiwnego przeświadczenia, że można oszukać przeznaczenie, przechytrzyć los.
- ▶ **katharis** - oczyszczenie
- ▶ **konflikt tragiczny** - opiera się na przeciwieństwie dwóch równoznacznych racji, pomiędzy którymi nie sposób dokonać wyboru, bohater jest, więc z góry skazany na klęskę.

*katharsis *mimesis *hamartia *fatum *tragizm *ironia tragiczna *hybris

Edyp stanął przed wyborem: albo zgodnie z obietnicą dociekać, kto jest królobójcą i ocalić Teby przed karą bogów(zarazą), ale tym samym skazać się na wygnanie i śmierć, albo zarzucić poszukiwanie mordercy i ocalić własną skórę, co jednak znaczyłoby poświęcić swoich poddanych, czyli nie sprostać podstawowym obowiązkom władcy.

Nieuniknionym przeznaczeniem Edypa od chwili urodzenia było doprowadzić Teby do zguby, popełnić ojcobójstwo i kazirodztwo.

Edyp po usłyszeniu fatalnej przepowiedni próbował uniknąć przeznaczenia, opuszczając Korynt. Jednak tym samym przyspieszył tylko spełnienie się wyroków losu: w wyniku kłótni z nieznanym wędrowcem o przejście wąską ścieżką górską zabił swego biologicznego ojca Lajosa, a w nagrodę za rozwiązanie zagadki Sfinksa i uwolnienie Teb od potwora poślubił królową Jokastę – swoją biologiczną matkę. Już jako król Teb chciał uwolnić miasto od zarazy. Na wieść, że jest ona karą za królobójstwo, ogłosił poszukiwania mordercy Lajosa i zaocznie skazał go na wygnanie i śmierć. Nieświadomie wydał wówczas wyrok na siebie. Sam przyspieszył rozwój wypadków, które doprowadziły go do poznania tragicznej prawdy o sobie.

Edyp zbłądził nieświadomie, nie wiedział, że popełnił ojcobójstwo i kazirodztwo. Po doznaniu oświecenia – poznaniu strasznej prawdy – swoją wcześniejszą „ślepotę” ukarał fizycznym, realnym oślepieniem, wyłupieniem sobie oczu.

Edyp myślał, że pokonał przeznaczenie, uciekając z Koryntu i opuszczając domniemanych rodziców: Polibosa i Merope. Wierzył w swoją młodość, spryt i siłę. Łatwo dał się uwieść losowi, gdy pojawiła się okazja zmierzenia się ze Sfinksem i zostania królem Teb. Jako potężny władca wierzył, że może ocalić Tebańczyków od zarazy i odwrócić wyroki boskie. Szukał winy u innych, podejrzewał o spisek

- PRZECZYTAJ ZDANIA DOTYCZĄCE MITU O EDYPIE. NASTĘPNIE PODZIEL JE NA ZGODNE Z TREŚCIĄ MITU (PRAWDA) I ODBIEGAJACE OD TEJ TREŚCI (FAŁSZ).

KIEDY SFINKS USŁYSZAŁ ODPOWIEDZ EDYPA, ZA KARĘ WYKUŁ MU OCZY.	prawda	fałsz
SFINKS BYŁ POTWOREM O GŁOWIE I PIERSIACH KOBIETY, CIELE WĘŻA, ORLICH SKRZYDŁACH I LWIM OGONIE.	prawda	fałsz
EDYP DARZYŁ MATKĘ WIELKĄ MIŁOŚCIĄ, DĄTEGO SIĘ Z NIĄ OŻENIŁ.	prawda	fałsz
EDYP ROZWIĄZAŁ ZAGADKĘ SFINKSA, PODAJĄC ODPOWIEDŹ – CZŁOWIEK.	prawda	fałsz
KARĄ ZA NIEROZWIĄZANIE ZAGADKI BYŁO POŻARCIE PRZEZ POTWORA.	prawda	fałsz
WDZIĘCZNY LUD TEB PRZEKAZAŁ WŁADZĘ W KRÓLESTWIE EDYPOWI.	prawda	fałsz